

«مسابقه حفظ و تفسیر سوره مبارکه فجر»

به مناسبت دهه مبارک فجر، مسابقه حفظ و تفسیر سوره مبارکه فجر از کتاب «تفسیر نور» تألیف حجت الاسلام و المسلمین محسن قرائتی برگزار می شود.

- ✓ علاقه مندان می توانند با تهیه و مطالعه این جزوه در این مسابقه شرکت نمایند.
- ✓ به نفرات برگزیده این مسابقه جوایزی اهدا خواهد شد.
- ✓ زمان برگزاری مسابقه تفسیر: ۱۷ بهمن ماه بعد از نماز عشاء
- ✓ زمان برگزاری مسابقه حفظ: ۱۸ بهمن ماه بعد از نماز عشاء
- ✓ برای دریافت جزوه به کتابخانه مسجد مراجعه فرمایید.
- ✓ هزینه جزوه ۱۰۰۰ تومان می باشد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبَالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

آیات ۱ الی ۵

- ❖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ؛ به نام خداوند بخشنده مهربان
- ❖ «۱» وَالْفَجْرِ ؛ به سپیده دم سو گند.
- ❖ «۲» وَكَيْالٍ عَشْرِ ؛ به شبهای ده گانه سو گند.
- ❖ «۳» وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ؛ به زوج و فرد سو گند.
- ❖ «۴» وَالْأَيْلِ إِذَا يَسَرَ ؛ به شب سو گند آنگاه که سپری شود.
- ❖ «۵» هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ؛ آیا (در این سو گندها) برای اهل خرد، سو گندی مهم نیست؟

➤ نکته‌ها:

- «فجر» به معنای شکافتن است و مراد از آن، شکافتن تاریکی با سپیده دم است که زمان مقدّس و با ارزشی است و در آن هنگام، جنبنده‌ها به تکاپو می‌افتند و صبح و روز تازه‌ای را آغاز می‌کنند. در حدیثی مراد از فجر را حضرت مهدی علیه السلام دانسته «الفجر هو القائم علیه السلام» که شب تاریک ظلم و فساد، به صبح قیام آن حضرت برچیده خواهد شد.
- «حِجْر» به معنای منع و مراد از آن عقل است که انسان را از کار خلاف منع می‌کند. چنانکه «محجور» به معنای ممنوع التصرف است.
- در روایات، برای «شَفْع» به معنای زوج و «وَتْر» به معنای فرد، مصادیق زیادی گفته شده است، از جمله اینکه مراد از وتر، روز نهم ذی‌الحجه (روز عرفه) و مراد از شفع روز دهم ذی‌الحجه (عید قربان) است و یا مراد از شفع، دو کوه صفا و مروه است و مراد از وتر، کعبه که یکی است. و یا مراد از وتر، خداوند یکتا و مراد از شفع، مخلوقات‌اند که همه جفت و زوج هستند، یا مراد نماز مستحَبّی شفع و وتر است که در سحر خوانده می‌شود و یا مراد از شفع، روز نهم و دهم ذی‌الحجه و وتر، شب مشعر است.
- مراد از «لیالِ عَشْرِ»، یا ده شب آخر ماه مبارک رمضان است که شبهای قدر در آن قرار گرفته و یا ده شب اول ماه ذی‌الحجه است که روز عرفه و عید قربان را شامل می‌شود.

➤ پیام‌ها:

۱. زمان، مقدّس و قابل سو گند است. «والفجر»
۲. بعضی ایام از قداست و ویژه‌ای برخوردار است. «ولیلای عشر»
۳. ساعات پایان شب که سالکان در آن سیر معنوی دارند، از قداست خاصّی برخوردار است. «و اَیْلِ اذا یسر»
۴. مخاطبان قرآن، اهل خردند. «لذی حِجر»

آیات ۶ الی ۱۴

- ❖ «۶» أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ؛ آیا ندیدی که پروردگارت با قوم عاد چه کرد؟
- ❖ «۷» إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ؛ (همان قوم) ارم، (شهری) که دارای بناهای ستون دار بود.
- ❖ «۸» أَلَيْسَ لِمُخْلَقٍ مِثْلَهَا فِي الْبِلَادِ ؛ (بناهایی) که ماندش در دیگر شهرها ساخته نشده بود.
- ❖ «۹» وَثَمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ؛ و با قوم ثمود که در وادی خود تخته سنگها را (برای ساختن خانه) می بریدند.
- ❖ «۱۰» وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ؛ و با فرعون، صاحب قدرت و سپاه عظیم.
- ❖ «۱۱» الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ؛ آنها که در شهرها طغیان گری کردند.
- ❖ «۱۲» فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ؛ و در آن، فساد و تباهی افزودند.
- ❖ «۱۳» فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ؛ پس پروردگارت تازیانه عذاب بر آنان فرود آورد.
- ❖ «۱۴» إِنَّ رَبَّكَ لَبَالْمُرْصَادِ ؛ همانا پروردگارت در کمین گاه است.

➤ نکته‌ها:

- قوم عاد دو گروه بودند؛ عاد قدیم و جدید به دلیل آیه «عَادِ الْاُولٰی»، که بعد از حضرت نوح در منطقه احقاف زندگی می کردند و دارای هیکل هایی بزرگ و قدرتی عظیم و شهرهایی آباد بودند.
- «إِرَم» یا نام دیگر قبیله عاد است یا نام شاخه‌ای از قوم عاد و یا نام منطقه‌ای که قوم عاد در آن زندگی می کردند که ساختمان‌هایشان دارای ستون‌هایی بزرگ و بلند بوده است. بعضی ارم را ساختمان شداد و بعضی ساخته اسکندر در اسکندریه دانسته‌اند.
- «صَّخْر» جمع صخره به معنای سنگهای بزرگ و سخت است و «واد» به فاصله میان کوه و تپه گفته می شود.
- «عماد» به معنای ستون یا ساختمان بلند است و «ثمود» به اعراب ما قبل تاریخ گویند که در شمال عربستان ساکن بودند قومی که پیامبر آنها حضرت صالح بود.
- «جابوا»، به معنای بریدن سنگ است و کلمه «جواب» که از این ریشه است، به معنای قطع سؤال با پاسخ صحیح است.
- ظاهراً قوم ثمود بعد از قوم عاد بوده‌اند که نامشان بعد از آنها برده شده است.
- قهر بر عاد و ثمود نمونه‌ای از در کمین بودن خدا نسبت به ستمکاران است. خداوند در کمین است، یعنی خلافکاران راه گریز ندارند و به طور ناگهانی گرفتار می شوند.
- استحکام ساختمان‌ها مانع قلع و قمع الهی نیست و به خاطر محکمی ساختمان نباید از قهر خداوند احساس امنیت کرد.

- مقصود از «ذو الاوتاد» یا آن است که پایه‌های حکومت فرعون محکم بود یا آنکه مخالفان خود را میخکوب می‌کرد و یا آنکه سپاه فراوان داشت.
- کلمه «صَبَّ» به معنای ریختن است، تعبیر بارش عذاب، شاید کنایه از عذاب پی‌درپی و مداوم باشد.
- چگونه خداوند در کمین نباشد در حالی که او از رگ گردن به ما نزدیک‌تر است؟ «و نحن اقرب الیه من حبل الوريد».

➤ پیام‌ها:

۱. تاریخ قلع و قمع متجاوزان را فراموش نکنید. «ألم تر»
۲. نابود کردن طغیانگران جلوه ربوبیت خداوند است. «فعل ربک بعد» به قول سعدی: ترخم بر پلنگ تیزدندان ستمکاری بود بر گوسفندان
۳. نشانه خرد و عقل، عبرت گرفتن از تاریخ است. «لذی حجر الم تر کیف فعل ربک»
۴. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله توسط وحی از تاریخ قوم عاد و ثمود و فرعون آگاهی داشت. «الم تر»
۵. ابتکار در معماری با استفاده از سنگ، در آن قوم عاد بوده است. «لم یخلق مثلها فی البلاد»
۶. اختلاف و تضاد فکری، مانع از بیان هنر و ابتکارات دیگران نشود. «لم یخلق مثلها فی البلاد»
۷. قدرت بدون معنویت، عاملی است برای برهم زدن امنیت. «جابوا الصخر... ذی الاوتاد... طغوا فی البلاد»
۸. طغیانگر و طغیان مرز نمی‌شناسد. «طغوا فی البلاد» (مراد از بلاد، همه مناطقی است که به آن دسترسی داشتند)
۹. سرچشمه تباهی و فساد، طاغوت‌ها هستند. «طغوا فی البلاد فاکثروا فیها الفساد»
۱۰. تمدن و پیشرفت، اگر همراه با تقوا و صلاح نباشد عامل سقوط و هلاکت است. «فصب علیهم ربک سوط عذاب»
۱۱. مربی، گاه برای تنبیه، نیاز به شلاق دارد. «ربک سوط»
۱۲. طغیان و فساد جز با قهر بر طرف نمی‌شود. «طغوا... سوط عذاب»
۱۳. مهلت‌ها شما را مغرور نکند که خدا در کمین است. «ان ربک لبالمرصاد»
۱۴. کیفر دنیوی نسبت به عذاب اخروی همچون تازیانه‌ای است که درد آن موقت و آثارش سطحی است و تنها بر پوست می‌ماند. «سوط عذاب»

آیات ۱۵ الی ۲۰

- ❖ «۱۵» فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْنَلَاهُ رِئْهُ فَآكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ؛ اَمَّا انسان، (طبعش این است که) هرگاه پروردگارش او را بیازماید و گرامیش داشته و نعمتش دهد، (مغرور شده و) گوید: پروردگارم مرا گرامی داشته است.
- ❖ «۱۶» وَأَمَّا إِذَا مَا ابْنَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ؛ ولی هرگاه او را بیازماید و روزی او را تنگ سازد، گوید: پروردگارم مرا خوار کرده است.
- ❖ «۱۷» كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ؛ چنین نیست، بلکه شما یتیم را گرامی نمی‌دارید.
- ❖ «۱۸» وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ؛ و یکدیگر را بر اطعام ینوایان ترغیب نمی‌کنید.
- ❖ «۱۹» وَ تَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ؛ و میراث را (به حق و ناحق) یکجا می‌خورید.
- ❖ «۲۰» وَ تُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ؛ و مال را بسیار دوست دارید.

➤ نکته‌ها:

- ❖ «أَكْلًا لَمًّا» یعنی یکجا خوردن، بدون دقت در این که حلال است یا حرام و آیا مال دیگران به آن اضافه شده یا نه. «لَمًّا» مصدر «لَمَمْتُ» به معنای جمع و ضمیمه کردن.
- ❖ «جَمًّا» به معنای زیاد و انباشته است.
- ❖ رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود: من و هر کسی که یتیمی را تحت تکفل خود قرار دهد، در بهشت در کنار هم هستیم.
- ❖ یکی از سنت‌ها و برنامه‌های قطعی خداوند، آزمایش مردم است؛ البتّه نه برای شناختن، بلکه برای ظهور خصلت‌ها و بروز تلاش‌ها تا براساس آن اجر و پاداش دهد.
- ❖ آزمایش‌های الهی گوناگون است، گاهی با رفاه و ثروت انسان را آزمایش می‌کند و گاهی با تنگدستی و مشکلات. ولی انسان عجزول که از آزمایش الهی و اهداف آن غافل است، دست به قضاوت‌ها و تحلیل‌ها و تفسیرهای غلط زده و از خداوند گلایه می‌کند.

➤ پیام‌ها:

۱. آزمایش‌های الهی، جلوه‌ای از در کمین بودن پروردگار نسبت به انسان است. «ان رَبِّكَ بِالْمَرْصَادِ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ»
۲. آزمایش، وسیله تربیت و رشد انسان است. «الإنسان ابتلاه ربّه»
۳. دریافت‌های انسان بر اساس لطف اوست نه استحقاق ما. پس گرفتار غرور و عجب نشده و از آزمایش غفلت نکنید. «اکرمه و نعمه»
۴. نه فقر نشانه اهانت است و نه دارایی نشانه کرامت؛ بلکه هر دو وسیله آزمایش است. «ابتلاه... فاکرمه، ابتلاه فقدر علیه رزقه»
۵. مهمتر از جسم یتیم روح اوست که باید گرمی داشته شود. «تکرمون»
۶. کمبودهای روحی را با احترام و محبت جبران کنید. (اولین انتظار یتیمان احترام به شخصیت آنان است) «تکرمون الیتیم»
۷. در مورد کارهای خداوند، قضاوت نابجا نکنید. دلیل تنگی رزق را بی‌اعتنائی خداوند نپندازید، بلکه نتیجه عملکرد خودتان بدانید. «کَلَّا بَلْ لَا تَكْرَمُونَ الیتیم»
۸. احسان به دیگران، در رزق و روزی انسان نقش مهمی دارد. «لا تکرمون - فقدر علیه رزقه»
۹. بینوایان نباید گرسنه بمانند. با انفاق خود، با تشویق دیگران باید به آنان رسیدگی کرد. «تَحَاضُّونَ عَلٰی طَعَامِ الْمَسْكِينِ»
۱۰. در درآمدهای خود دقت کنید؛ هر نانی مصرف کردنی نیست. «اکلًا لِّمَا»
۱۱. علاقه به مال فطری است، آنچه مذموم است، علاقه شدید است «حُبًّا جَمًّا»
۱۲. تکریم خدا از شما، باید سبب تکریم از یتیمان باشد. «اکرمه... لا تکرمون»

✓ رسول خدا (ص): ای جامعه قرآن خوانان! در مورد آنچه از قرآن خداوند بر دوش شما نهاده تقوای الهی را پیشه کنید. زیرا من و شما مسئولیم، من مسئول ابلاغ رسالتم و از شما درباره آنچه از کتاب خدا و سنت من دارید سؤال خواهد شد. (جامع الاخبار و الآثار، جلد ۱، صفحه ۳۷۹)

✓ پیامبر خدا (ص): کسی که قرآن را بیاموزد و به آن عمل نکند و دنیا دوستی و زینت آن را بر قرآن ترجیح دهد سزاوار خشم خداوند است، و در ردیف یهود و نصاری قرار خواهد داشت که کتاب خدا را پشت سر انداختند. (جامع الاخبار و الآثار، جلد ۱، صفحه ۲۲۱)

✓ امیر المومنین علی (ع): قرآن را فراگیرید، زیرا قرآن بهترین حرف نو است و در آن اندیشه عمیق کنید، زیرا آن بهار قلب‌هاست و به وسیله نور آن شفا گیرید، زیرا آن شفای سینه‌هاست. (نهج البلاغه، خطبه ۱۱۰)

✓ امام حسن مجتبی (ع): در این قرآن چراغهای روشن (هدایت) و داروی شفا بخش دلهاست. (جامع الاخبار و الآثار، جلد ۱، صفحه ۱۶۴)

آیات ۲۱ الی ۲۶

❖ «۲۱» كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ؛ چنان نیست (که می‌پندارید) ، آنگاه که زمین به شدّت درهم کوبیده شود.

❖ «۲۲» وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ؛ و (فرمان) پروردگارت با فرشتگان صف در صف فرارسد.

❖ «۲۳» وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ؛ آن روز دوزخ را حاضر کنند، در آن روز انسان متذکر شود ولی این تذکر چه سودی برایش دارد؟

❖ «۲۴» يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ؛ (در آن روز انسان) گوید: ای کاش برای زندگی (امروز) چیزی از پیش فرستاده بودم.

❖ «۲۵» فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ؛ پس در آن روز هیچکس به مانند عذاب او عذاب نکند.

❖ «۲۶» وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدًا ؛ و هیچکس چون به بند کشیدن او، در بند نکشد.

➤ نکته‌ها:

- «دک» به معنای کوبیدن و هموار کردن است و دکه و دگان جایی است که برای عرضه اجناس، زمین آن هموار و مهیا می‌شود.
- امام رضا علیه السلام فرمود: مراد از «جاء ربُّک»، آمدن فرمان پروردگار است (نه آمدن خود پروردگار). چنانکه در آیه ۳۳ سوره نحل می‌فرماید: «يَأْتِي أَمْرَ رَبِّكَ»، فرمان پروردگارت می‌آید.
- مراد از «و جییء یومئذ بجهنّم»، پرده‌برداری از روی آن باشد. چنانکه در جای دیگر می‌فرماید: «برزت الجحیم لمن یری».
- هنگامی که آیه «و جییء یومئذ بجهنّم» نازل شد، پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله درهم فرو رفت، به گونه‌ای که هیچ کس جرأت سخن گفتن با آن حضرت را نداشت.

➤ پیام‌ها:

۱. خداوند، انسان را از علاقه شدید به مال و تصاحب حق دیگران باز می‌دارد. «تَجْبُونُ الْمَالَ - کلاً»
۲. داروی حرص و حب مال، یاد قیامت است. «تَأْكُلُونَ التَّرَاثَ... تَجْبُونُ الْمَالَ... کلاً اذا دُكَّتِ الْاَرْضُ»
۳. قیامت، روز حاکمیت مطلق فرمان الهی است. «جاء رَبِّکَ»
۴. از رعایت نظم و سلسله مراتب، نمایش قدرت فرشتگان در قیامت به چشم می‌خورد. «الْمَلِکُ صَفًا صَفًا»
۵. تذکر و پشیمانی در قیامت سودی ندارد. «وَأَنِّی لَهُ الذِّکْرُ»
۶. قیامت، روز هوشیاری و یادآوری است. «یَوْمَئِذٍ یَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ»
۷. جهنم، در قیامت ظاهر می‌شود. «جِیءَ... بِجَهَنَّمَ»
۸. قیامت روز حسرت است. «یا لیتَنی»
۹. آرزو کارساز نیست، تلاش لازم است. «یا لیتَنی قَدْ مَت»
۱۰. زندگی واقعی و ابدی، زندگی قیامت است. «لِحَیَاتِی»
۱۱. خدای رحیم، در جای خود شدید است. «لَا یُعَذِّبُ عَذَابَهُ اِحْدَ»
۱۲. ممکن است برای کیفرهای خداوند در دنیا مشابهی باشد، اما در آخرت عذاب الهی مشابه ندارد. «فِیَوْمَئِذٍ لَا یُعَذِّبُ عَذَابَهُ اِحْدَ»
۱۳. در قیامت، امکان فرار از عذاب نیست. «لَا یُعَذِّبُ... لَا یُوثِقُ»

امام خمینی (ره):

- ✓ قرآن، شما را آزاد قرار داده است و قرآن، استقلال شما را بیمه کرده است.
- ✓ استقلال و آزادی در پیروی از قرآن کریم و رسول اکرم (ص) است.
- ✓ ما از آزادی منهای قرآن و از استقلال منهای اسلام، بیزار هستیم. ما آزادی در پناه قرآن را می‌خواهیم.
- ✓ اگر تمام آزادی‌ها را به ما بدهند و تمام استقلال‌ها را به ما بدهند و بخواهند قرآن را از ما بگیرند، نمی‌خواهیم.

امام خامنه ای (مد ظله العالی):

- ✓ در فضای زندگی ما باید قرآن حکومت کند و برکات قرآنی موج بزند. در سایه قرآن است که معرفت و بصیرت و شجاعت و اقدام ما معنا پیدا می‌کند و به سمت هدف‌های درست متوجه می‌شود.

آیات ۲۷ الی ۳۰

- ❖ «۲۷» يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ؛ هان ای روح آرام یافته!
- ❖ «۲۸» ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ؛ به سوی پروردگارت بازگرد که تو از او راضی و او از تو راضی است.
- ❖ «۲۹» فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ؛ پس در زمره‌ی بندگان من درآی.
- ❖ «۳۰» وَادْخُلِي جَنَّتِي ؛ و به بهشت من داخل شو!

➤ نکته‌ها:

- دل آرام و نفس مطمئنه، با ذکر خدا به دست می‌آید. «الا بذكر الله تطمئن القلوب» و بهترین ذکر خدا نماز است. «اقم الصلاة لذكري».
- راضی بودن و مرضی بودن، نشانه نفس مطمئنه است که او از خدا راضی است و خدا نیز از او راضی است.
- از امام صادق علیه السلام سؤال شد که آیا مؤمن از جان دادن خود راضی است؟ حضرت فرمود: در لحظه اول راضی نیست ولی فرشته قبض روح به او دلداری می‌دهد که من از پدر به تو مهربان‌ترم، چشمت را باز کن. او چشم باز می‌کند و پیامبر صلی الله علیه و آله و علی و فاطمه و حسن و حسین و سایر امامان علیهم السلام را می‌بیند. فرشته می‌گوید: اینان دوستان تو هستند. مؤمن هم با دیدن این صحنه راضی می‌شود و در این هنگام خطاب «یا ایتها النفس المطمئنة» را می‌شنود.

➤ پیام‌ها:

۱. اصالت انسان با روح است و بدن، مرکب آن است. «یا ایتها النفس» (خطاب خداوند به نفس است)
۲. بهشت بدون یار و همدم، بهشت نیست. «ادخلی فی عبادی»
۳. بهشت، انواع و درجاتی دارد. «جنتی» چنانکه قرآن در موارد متعدد فرموده است: «جَنّات عدن»

«والحمد لله رب العالمین»